

Sygn. akt I NKRS 74/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Paweł Wojciechowski

w sprawie z odwołania D. W.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z 10 czerwca 2022 r.
o umorzeniu postępowania w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie
do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie
Okręgowym w Warszawie, ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 291,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 21 grudnia 2022 r.,

odrzuca odwołanie

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa (dalej również: „Rada” lub „KRS”) uchwałą
z 10 czerwca 2022 r., nr [...], działając na podstawie art. 41 ustawy z dnia 12 maja
2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (tekst jedn. Dz.U. 2021, poz. 269),
umorzyła postępowanie w przedmiocie przedstawienia wniosku A.M. oraz D.W.
(dalej również: „Skarżąca”), o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku

sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Warszawie, ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 291.

Powyższa uchwała podjęta została w następującym stanie faktycznym. Krajowa Rada Sądownictwa uchwałą z 1 października 2019 r., nr [...]1 w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na sześćdziesiąt jeden spośród sześćdziesięciu siedmiu stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Warszawie, ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 291, w punkcie pierwszym przedstawiła Prezydentowi RP wniosek o powołanie [...] na sześćdziesiąt jeden spośród sześćdziesięciu siedmiu stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Warszawie. W punkcie drugim nie przedstawiła wniosku o powołanie [...] do pełnienia urzędu na sześćdziesiąt siedem stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Warszawie.

Od powyższej uchwały z 1 października 2019 r., nr [...]1 złożono dwadzieścia dwa odwołania. W wyniku ich rozpoznania Sąd Najwyższy wyrokiem z 30 grudnia 2020 r., I NO 7/20, z odwołania A.J., M.B, M.D., M.O., A.K., M.B.1 , A.K.1, E.S., P. M., R.M., E.U., M.S., M.K., A.M., A.G., K.G., E.K., P.G., J.J., A. P., D.W. i E.P., uchylił zaskarżoną uchwałę w punkcie pierwszym w stosunku do E.D., P.D., T.L., M.R. oraz K.R.. Natomiast w punkcie drugim Sąd Najwyższy w stosunku do M.B, A.G., A.J., J.J., A.K., E.K., P.M., A.M., M. O., E. P., A.P., E.S., M.S., E.U. oraz D.W. przekazał sprawę Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

W wyniku ponownego rozpoznania Krajowa Rada Sądownictwa uchwałą z 8 czerwca 2021 r., nr [...]2 w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na czternaście stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Warszawie, ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 291 w punkcie pierwszym przedstawiła Prezydentowi RP wniosek o powołanie M.B, E.D., A. G., J.J., P.D., A.K., P.M., M.O., E.P., A.P., E.S., M.S., K.R. oraz E.U. do pełnienia urzędu na czternaście stanowisk na urząd sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Warszawie. Zaś w punkcie drugim nie przedstawiła wniosku o powołanie A.J., E.K., T.L., A.M., M.R. oraz D.W. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Warszawie.

Od powyższej uchwały z 8 czerwca 2021 r., nr [...]2 odwołanie złożył A.M. oraz D.W.. W wyniku ich rozpoznania Sąd Najwyższy wyrokiem z 16 lutego 2022 r., I NKRS 109/21 uchylił zaskarżoną uchwałę w punkcie drugim w stosunku do A.M. i D. W. oraz oddalił odwołania w części dotyczącej punktu pierwszego zaskarżonej uchwały. Uchylając zaskarżoną uchwałę w części dotyczącej nieprzedstawienia wniosku o powołanie na wolne stanowisko sędziowskie A.M. i D.W., Sąd Najwyższy utrzymał w mocy część dyspozytywną uchwały dotyczącą przedstawienia wniosku o powołanie na wolne stanowiska sędziowskie wybranych w niej kandydatów. W konsekwencji powyższego, 6 czerwca 2022 r. na posiedzeniu Krajowej Rady Sądownictwa Zespół jej członków po zapoznaniu się ze zgromadzonymi w sprawie materiałami odbył naradę i uznał, że są one wystarczające do zajęcia stanowiska. Z uwagi na obsadzenie wszystkich wolnych stanowisk sędziowskich ogłoszonych przez Ministra Sprawiedliwości w obwieszczeniu z 12 marca 2018 r. (M.P. 2018, poz. 291), w ramach postępowania zakończonego uchwałą Krajowej Rady Sądownictwa z 1 października 2019 r., nr 870/2009 oraz uchwałą Krajowej Rady Sądownictwa z 8 czerwca 2021 r., nr [...]2 Przewodniczący Zespołu zarządził przeprowadzenie głosowania nad umorzeniem postępowania w sprawie z odwołania Skarżącej. W rezultacie, w głosowaniu jawnym w pełnym składzie Zespołu za umorzeniem postępowania oddano 3 głosy „za”, nie oddają głosów „przeciw” oraz przy braku głosów „wstrzymujących”. Następnie Krajowa Rada Sądownictwa uchwałą z 10 czerwca 2022 r., nr [...] umorzyła postępowanie w przedmiocie przedstawienia wniosku A.M. oraz D. W. o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Warszawie. Podczas posiedzenia w dniu 10 czerwca 2022 r. Krajowa Rada Sądownictwa podjęła uchwałę 19 głosami „za”, nie oddając głosów „przeciw”, przy jednym głosie „wstrzymującym się”.

W uzasadnieniu tej uchwały wskazano, że zgodnie z art. 20a § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn. Dz.U. 2020, poz. 2072 z późn. zm.; dalej: „p.u.s.p.”), Minister Sprawiedliwości mając na względzie racjonalne wykorzystanie kadr sądownictwa powszechnego oraz potrzeby wynikające z obciążenia zadaniami poszczególnych sądów przydziela nowe stanowiska sędziowskie. Postępowanie w sprawie powołania na wolne

stanowisko sędziowskie w danym sądzie jest wieloetapowe i rozpoczyna się od obwieszczenia Ministra Sprawiedliwości w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej Monitor Polski (art. 20a § 4 p.u.s.p.). Podczas wyłonienia kandydatów Krajowa Rada Sądownictwa proceduje w granicach wskazanych w konkretnym obwieszczeniu. Po przeprowadzeniu procedury konkursowej, rozpatrzeniu i dokonaniu oceny wszystkich zgłoszonych kandydatur Rada podejmuje uchwałę obejmującą rozstrzygnięcie w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego w stosunku do wszystkich kandydatów. Jeżeli uchwała nie została zaskarżona przez wszystkich uczestników postępowania, staje się prawomocna w części obejmującej rozstrzygnięcia o nieprzedstawieniu wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego tych uczestników postępowania, którzy nie wnieśli odwołania.

W niniejszej sprawie uchwała Krajowej Rady Sądownictwa z 8 czerwca 2021 r., nr [...]2 została zaskarżona przez dwóch uczestników postępowania, A.M. i D. W.. W zakresie zaskarżenia wniesionego przez Skarżącą i A.M. uchwała nie uległa uprawomocnieniu, ponieważ Sąd Najwyższy wyrokiem z 16 lutego 2022 r., I NKRS 109/21 uchylił ją w części dotyczącej nieprzedstawienia wniosku o powołanie na wolne stanowisko sędziowskie A.M. oraz Skarżącej, utrzymując jednocześnie w mocy część dyspozytywną uchwały dotyczącą przedstawienia wniosku o powołanie na wolne stanowiska sędziowskie kandydatów wybranych przez Radę. Uchwała ta na skutek powyższego uprawomocniła się w zakresie przedstawienia osób na wolne stanowiska sędziowskie. W zakresie nieprzedstawionych kandydatur, w tym kandydatury Skarżącej, uchwała z 8 czerwca 2021 r., nr [...]2 została przekazana do ponownego rozpoznania. W związku z prawomocnym wyborem kandydatów na wszystkie stanowiska sędziowskie w Sądzie Okręgowym w Warszawie wskazane w obwieszczeniu Ministra Sprawiedliwości z 12 marca 2018 r. (M.P. 2018, poz. 291) wydanie kolejnej uchwały stało się w ocenie Krajowej Rady Sądownictwa niedopuszczalne.

Pismem z 22 lipca 2022 r., działając na podstawie art. 44 ustawy o KRS odwołanie od uchwały z 10 czerwca 2022 r., nr [...], wniosła D. W. zaskarżając ją w całości z powodu sprzeczności uchwały z prawem. D.W. zaskarżonej uchwale zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, tj.:

1. art. 41 ustawy o KRS, poprzez niewłaściwe zastosowanie i bezpodstawne umorzenie postępowania, pomimo uchylenia przez Sąd Najwyższy uchwały z 8 czerwca 2021 r., nr [...]2, w stosunku do Skarżącej i przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania;

2. nierozpoznanie istoty sprawy na skutek umorzenie postępowania, pomimo uchylenia uchwały z 8 czerwca 2021 r., nr [...]2 i przekazania sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania;

3. art. 2, art. 7, art. 32 i art. 60 Konstytucji RP, poprzez ich niezastosowanie, a przez to naruszenie zasady równego dostępu do służby publicznej, równego traktowania oraz demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, na skutek umorzenia postępowania pomimo braku podstaw do umorzenia i nierozpoznania sprawy;

4. a w konsekwencji naruszenia art. 45 Konstytucji RP gwarantującego każdemu prawo do sądu i prawo do skutecznego złożenia odwołania.

Biorąc pod uwagę powyższe D.W. wniosła o uchylenie uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z 10 czerwca 2022 r., nr [...] w stosunku do Skarżącej. W uzasadnieniu odwołania D.W. przedstawiła argumenty na poparcie podniesionych w nim zarzutów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy o KRS, sędzia albo osoba, której praw lub obowiązków dotyczy uchwała, wydana w indywidualnej sprawie, może odwołać się od takiej uchwały do Sądu Najwyższego, z powodu sprzeczności uchwały z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Rozpoznawana sprawa należy do spraw, w których przysługuje odwołanie do Sądu Najwyższego. Stosownie do art. 44 ust. 3 ustawy, w zakresie w niej nieuregulowanym do postępowania przed Sądem Najwyższym stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o kasacji.

Przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn. Dz.U. 2021, poz. 1805 z późn. zm., dalej: „k.p.c.”) o kasacji określają wymagania, jakie stawia się temu szczególnemu środkowi prawnemu.

Podkreślić przy tym należy, że kasacja jest szczególnym środkiem odwoławczym ukierunkowanym na badanie zgodności (sprzeczności) z prawem zaskarżonego orzeczenia. Dlatego przepisy k.p.c. stawiają wnoszącemu kasację surowe wymagania dotyczące spełnienia określonych warunków formalnych, stanowiących jej elementy konstrukcyjne. Nie ma przesłanek, które uzasadniałyby odstąpienie od tych wymagań w przypadku kierowanych do Sądu Najwyższego odwołań od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa. Oznacza to, że do odwołania stosuje się przepis art. 398⁴ k.p.c., określający wymagania stawiane temu środkowi prawnemu. Zgodnie z § 1 pkt 2 tego przepisu, kasacja (a także odwołanie) powinna zawierać przytoczenie podstaw kasacyjnych (podstaw odwołania) i ich uzasadnienie. Zgodnie zaś z art. 398³ § 1 k.p.c., kasację można oprzeć na następujących podstawach: 1) naruszeniu prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, 2) naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy Sąd Najwyższy wyjaśnia, że odwołanie wniesione w rozpoznawanej sprawie nie spełnia wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c., dotyczącego przytoczenia podstaw kasacyjnych. Przez przytoczenie podstaw kasacyjnych w tym przypadku należy rozumieć sformułowanie pod adresem zaskarżonego orzeczenia (uchwały KRS) zarzutów naruszenia konkretnie wskazanych przepisów prawa materialnego lub procesowego. W odwołaniu powinny zatem pojawić się twierdzenia Skarżącej, wskazujące, że zaskarżone orzeczenie (uchwała Krajowej Rady Sądownictwa) narusza konkretny przepis prawa materialnego, przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie lub organ rozpoznający sprawę (Krajowa Rada Sądownictwa) naruszył przepisy postępowania, co mogło mieć wpływ na wynik sprawy.

W odwołaniu Skarżąca nie powołała się jednak na naruszenie przez Radę w zaskarżonej uchwale z 10 czerwca 2022 r., nr [...] o umorzeniu postępowania jakiegokolwiek przepisu prawa materialnego, ponadto nie wskazała również na naruszenie istotnych przepisów postępowania. W tym kontekście należy jeszcze uznać, że wewnętrznie sprzeczny i nielogiczny jest zarzut naruszenia „art. 2, art. 7, art. 32 i art. 60 Konstytucji RP, poprzez ich niezastosowanie, a przez to naruszenie

zasady równego dostępu do służby publicznej, równego traktowania oraz demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, na skutek umorzenia postępowania pomimo braku podstaw do umorzenia i nierozpoznania sprawy”. Z fragmentów uzasadnienia odwołania również nie wynika, że zostało ono oparte na zarzutach naruszenia odpowiadających podstawie skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w związku z art. 398³ § 1 k.p.c. i art. 44 ust. 2 i ust. 3 ustawy o KRS. Kasacja, która nie zawiera wskazania podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, podlega odrzuceniu bez wzywania skarżącego do jej uzupełnienia (art. 398⁶ § 3 k.p.c.). Podobnie należało uczynić z wniesionym odwołaniem. Na marginesie jedynie należy zaznaczyć, że Krajowa Rada Sądownictwa nie jest organem administracyjnym, lecz konstytucyjnym organem stojącym na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów (art. 186 ust. 1 Konstytucji RP), ulokowanym ustrojowo w ramach władzy sądowniczej (rozdział VIII Konstytucji), nie ma nad sobą żadnego „organu administracyjnego wyższego stopnia” ani „urzędu lub instytucji” będących dla niej organem wyższego stopnia. Do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawie z odwołania sędziego od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, z powodu sprzeczności uchwały z prawem, stosuje się przepisy k.p.c. o kasacji (art. 44 ust. 3 ustawy o KRS). W związku z tym istotne znaczenie ma wskazanie w odwołaniu przepisów prawa, z którymi zaskarżona uchwała, według Skarżącej, pozostaje w sprzeczności z przepisami prawa procesowego lub materialnego mających wpływ na jej wydanie, co ostatecznie uczyniło zaskarżoną uchwałę sprzeczną z prawem. Tego rozpoznawane odwołanie w żaden sposób nie czyni, co uniemożliwia jakąkolwiek kontrolę zaskarżonej uchwały przez Sąd Najwyższy.

Z przytoczonych motywów Sąd Najwyższy w oparciu o art. 44 ust. 3 ustawy o KRS w związku z art. 398⁴ § 1 pkt 2 w zw. z art. 398³ § 1 oraz art. 398⁶ § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

[as]

I.n